

בש"פ 8459/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8459/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
(כב' השופט ב' צ' גרינברגר) ב-מ"ת 61255-11-15
מיום 9.12.2015

תאריך הישיבה: כ"ח בכסלו התשע"ו (10.12.2015)

בשם העוררת:עו"ד תומר סגלוביץ'

בשם המשיב:עו"ד אבי אודין

ההחלטה

1. לפני ערב בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרם), על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט ב' צ' גרינברגר) מיום 9.12.2015 ב-מ"ת 61255-11-15, בגדירה נדחתה הבקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

כתב האישום והבקשה למעצר עד תום ההליכים

עמוד 1

2. ביום 29.11.2015 הוגש נגד המבוקש כתב אישום, המיחס לו עבירה של ניסיון סחר ועסקה אחרת בנشك, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום, המשיב החליט לרכוש רובה מסוג 16-M, במטרה להעבירו לאחר. לשם כך, התקשר אל אדם אחד (להלן: הসוחר) ושאל אותו האם יוכלתו להשיג עבורו נשק כאמור. הসוחר השיב כי יש בידו נשק "ששיכון בו", אך הוא חדש, ומשם כרך מהיריו יקר. על פי המתואר, המשיב ביקש מנהדר לודא כי הנשק זמין לרכישה.

3. بد בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים המנהלים נגדו. בבקשתה נטען כי בידי העוררת ראיות לכואורה להוכחת העבירה המיוחסת למשיב, ובראשן החלטת השיחה בין הসוחר והמשיב, בה הם נשמעים בדברים בקود על רכישת "מטאטא" (להלן: השיחה). כמו כן, נטען כי מתקיימת בו עילת מעצר של מסוכנות, הן נוכח טיב העבירה של רכישת נשק, והן נוכח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(ג)(2) לחוק המעצרים – בשל העובדה העבריה עברית ביטחון. כן, ציינה העוררת כי למשיב הרשעה קודמת בגין עברית אלימות, מיום 22.11.2012, אשר בגינה אף נדונ לעשרה חודשים מאסר בפועל. נוכח האמור, העוררת סקרה כי לא ניתן לאין את מסוכנותו אלא על דרך של מעצר.

4. המשיב כפר בקיומן של ראיות לכואורה נגדו. ביום 9.12.2015, ניתנה החלטתו של בית המשפט המחוזי, בה נדחתה הבקשה למעצר עד תום ההליכים. בהחלטתו, בית המשפט הדגיש כי הראיה המרכזית נגד המשיב היא השיחה וכי היותה ראייה לכואורה לאשמה תלוי בפרשנות הקודים בהם השתמשו בשיחה. העוררת טענה כי הקוד "מטאטא" מתיחס לרובה מסוג 16-M, על סמך תרגיל חקירה שנעשה לסוחר, בו הודה בעובדה זו. ביחס לטענה זו, בית המשפט המחוזי הפנה לחקירה אחרות שנערכו לסוחר לאחר מכן, ובهن הוא מכחיש כי "מטאטא" הוא למעשה מעשה נשק. משכך, בית המשפט המחוזי מצא כי קיימת בעיתיות בגרסאותו של הסוחר בדבר פרשנות הקוד בו השתמשו בשיחה, ועל כן קבע כי קיימם כר松ם בריאות או חולשה בהן, וכי אין זה ברור שהראיות לכואורה מקומות סיכוי סביר להרשעת המשיב. בנוסף, בית המשפט המחוזי התייחס לכך שהعبارة המיוחסת למשיב היא עברית ניסיון ולא עבירה מוגמרת של סחר בנשק. בית המשפט הדגיש כי בשיחה עם הסוחר לא נקבע מחיר, ואף אין ודאות כי המשיב אכן מתכוון לרכוש נשק דרך הסוחר, שכן הוא מודאג ממצבו של "מטאטא" ומעוניין לבדוק אותו. משכך, בית המשפט המחוזי מצא, על פניו, כי השיחה מהווה בדיקת אפשרות רכישה, אשר אינה חרוגת מכך אל עבר ניסיון.

5. אף ביחס לעילת המעצר, בית המשפט המחוזי מצא כי בעניינו של המשיב התקיים החירג לחזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(ג)(2) לחוק המעצרים, ביחס לעבירות ביטחון. בית המשפט המחוזי הדגיש כי כתב האישום מיחס למשיב עבירות ניסיון סחר ועסקה אחרת בנشك, כאשר המשיב לא עשה דבר במהלך החודשים שלאחר השיחה כדי להגשים את הכוונה המיוחסת לו לרכוש את הנשק. משכך, בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה למעצר עד תום ההליכים, והורה על שחרורו של המשיב בכפוף להפקדת סך של 2,000 ש"ח לשם הבטחת התיציבותו להליכים נגדו. مكان הערר שלפני.

הערר

6. בערר שלפני, טענתה העוררת כי בית המשפט המחוזי שגה בקביעתו כי קיימת חולשה בעוצמת הראיות נגד המשיב, והוא סבורה שקיימות לכואורה לכך שהשיחה מהווה סיכון על ביצוע עסקת נשק. לטענתה, זהות הדברים ותוכן הדברים בשיחה מלמד כי זו אינה שיחה תמיימה העוסקת ב"מטאטא" אלא שיחה הנוגעת לרובה. בפרט, העוררת מפנה אל דבריו של הסוכן בתרגיל החקירה בו הוא מודה ש"מטאטא" הוא קוד לנשק, ולעמדתה שגה בית המשפט המחוזי

בקביעתו כי גרסאותיו הסותרות של הסוכן מכרסמות בעצמת הראיות בשלב זה. בנוסף, העוררת סבורה כי בית המשפט המחויז שגה בקבעתו כי השיחה אינה עולה כדי ניסיון לביצוע עבירה. לשיטתה, גם מעשה ראשוני של תחילת ביצוע לכיוון העבירה המושלמת עשוי להיחשב לניסיון, בלבד שהמעשה מעיד באופן חד משמעי על המטרת העברית העוררת גורסת כי דברי המשיב בשיחה מהווים מעשה גליי המקרב את תהליך ביצועה של העבירה המושלמת, היא עבירה של ביצוע עסקה בנשך – ועל כן מעשיו אכן עלו כדי ניסיון. לבסוף, העוררת טוענת כי בית המשפט המחויז שגה בכך שהוא על שחררו של המשיב ללא כל תנאי, למעט הפקדת סך של 2,000 ₪.

7. המשיב סבור כי יש לדחות את הערר. לעומתו, אין כל שגיאה בפסק דין של בית המשפט המחויז, שכן לשיטתו אין בתקיק ראיות לכואורה אשר יש בהן כדי להצדיק מעוצר עד תום ההליכים. בפרט, הוא סומר את ידו על קביעתו של בית המשפט המחויז כי על פניו, השיחה ביןו לבין הסוחר לא עברה מגדר התעניניות לגדר ניסיון. כמו כן, המשיב סבור כי אף אם יימצא שהדיבור בשיחה הוא חשוד, הרי שאין יסוד לכואורה לקביעעה שהקוד "מטאטא" מתייחס דווקא לנשך, וזאת מנימוקיו של בית המשפט המחויז. באשר לתנאי שחררו ממutzer, המשיב צין כי אין לו התנגדות להוספת ערבותות צד ג'.

דין והכרעה

8. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועינתי בתוכן השיחה, הגעת למסקנה כי אין מקום להתרבות בהחלטתו של בית המשפט המחויז שלא להאריך את מעוצר עד לתום ההליכים. בית המשפט המחויז פירט בהחלטתו את הסיבות אשר הביאו אותו לקבוע כי אכן ישנה חולשה מסוימת, ואלו מקובלות עלי. כאמור, הראה המרכזית בתיק היא השיחה בין המשיב, וזה נעשתה בקדומים. יכולתה של ראייה זו לבסס את אשמתו של המשיב תליה באפשרות לפענה את הקודים האלו, והمفחת לשם כך, לשיטת העוררת, מצוי בהודאותו של הסוחר במסגרת תרגיל החקירה. כפי שפירט בית המשפט המחויז, על פניו, ישנו קושי בגרסה זו, בפרט נוכח קיומן של גרסאות סותרות אותן מסר בהמשך, ובן אף הכחיש כי הוא מוכר נשך בעצמו, אלא מתווך ביצוע עסקאות נשך. משכך, בצדק קבע בית המשפט המחויז כי עצמת הראיות לכואורה אינה מספיקה כדי להצדיק מעוצר עד תום ההליכים.

9. כמו כן, סבורני כי צדק בית המשפט המחויז בקבעתו כי בנסיבות העניין, ישנו קושי לראות בשיחה כשלעצמה ניסיון לביצוע עבירה של שחך, באשר עולה ממנה כי לא נוצרה כוונה מוגמרת לביצוע עסקה ב"מטאטא". זאת, בפרט נוכח העובדה כי לאחר השיחה, המשיב לא פעל במשך חודשים להזאת העסקה האמורה אל הפועל, דבר המצביע על הכוונה המיויחסת לו בכתב האישום.

10. עם זאת, סבורני כי יש ממש בטענת העוררת כי לא די בתנאי השחרור אשר נקבעו בהחלטתו של בית המשפט המחויז, נוכח חומרתה של העבירה המיויחסת למשיב. על כן, אני מורה כי המשיב ישוחרר ממutzer בכפוף לתנאים הבאים: עיכוב יציאה מן הארץ והפקדת כל דרכון המצו依 בידו; הפקדת סך של 10,000 ש"ח להבטחה התיצבותו לדיוונים שיתקייםו בעניינו בהליך העיקרי; וערבותות צד ג' של שני ערבים בסך 5,000 ש"ח כל אחד. המשיב ישאר במutzer עד למילוי התנאים האמורים.

ניתנה היום, כ"ט בכסלו התשע"ו (11.12.2015).

